

RUOTSI

BESÖKSFÖRBUD OCH ANSÖKAN OM BESÖKSFÖRBUD

Brottsofferjourens guider ● 6 (Uppdaterad 19.10.2023) RIKUs broschyrer och guider: riku.fi/oppaat

Besöksförbud kan ansökas av alla som behöver skydd för att trygga livet, hälsan eller friheten eller för att förhindra trakasserier. Besöksförbudet förbjuder personen som meddelats förbudet att ta kontakt eller på något sätt närma sig personen som skyddas av förbudet.

Förbudet förhindrar inte saklig kontakt av särskilda skäl. Trots förbudet är det tillåtet att ta kontakt till exempel när ett gemensamt barn plötsligt insjuknar. Besöksförbud är giltiga i högst ett år och besöksförbud avseende gemensam bostad i högst tre månader. Dessa kan vid behov förlängas.

KOSTNADER FÖR ANSÖKAN OM BESÖKSFÖRBUD

Tingsrätten kan tilldela ett rättegångsbiträde som betalas med statliga medel för den som ansöker om ett besöksförbud eller den som ska skyddas av förbudet om grunden är en misstanke om ett brott som riktar sig mot den skyddsbehövandes liv, hälsa eller frihet och det anses motiverat att tilldela ett biträde med tanke på det misstänkta brottets allvarighet, den skyddsbehövandes personliga omständigheter och andra faktorer.

En sökande som ansöker om besöksförbud på grund av trakasserier ansvarar själv för kostnaderna för ett eventuellt rättegångsbiträde. Då kan man utreda möjligheterna till offentlig rättshjälp, och dessa möjligheter påverkas av den sökandes inkomster och förmögenhet samt ärendets karaktär. Man bör inte avstå från att ansöka om besöksförbud fastän man inte har möjlighet att ta hjälp av ett rättegångsbiträde. I praktiken behandlas besöksförbudsärenden så grundligt i tingsrätten att ett biträde inte nödvändigtvis behövs.

ANSÖKAN OM BESÖKSFÖRBUD

Besöksförbud ansöks vanligtvis från tingsrätten och det behandlas i allmänhet inom några veckor. Vid behov kan polisen meddela ett temporärt besöksförbud som genast träder i kraft och som är giltigt tills tingsrätten behandlar ärendet.

Man kan ansöka om normalt besöksförbud, utvidgat besöksförbud eller besöksförbud avseende gemensam bostad.

- Personen som meddelats **normalt besöksförbud** får inte träffa personen som skyddas eller på annat sätt kontakta eller försöka kontakta denna. Det är också förbjudet att följa efter och iakttä personen som ska skyddas.
- **Utvidgat besöksförbud** innebär också förbud att vistas i närheten av en viss adress, till exempel den skyddades personens hem eller arbetsplats. Det är bra att noggrant överväga ansökan om utvidgat besöksförbud om personen som ansöker har hemlig adress.

Ett utvidgat besöksförbud kan effektiviseras genom ett tekniskt övervakat besöksförbud, om det behövs för att förhindra ett brott mot liv, hälsa eller frihet. Den som belagts med förbud kan då förses med en elektronisk fotboja och ska ha med sig en telefon för lokalisering, som Brottspåföljdsmyndigheten använder för att övervaka att förbudet följs.

- **I besöksförbud avseende gemensam bostad** måste personen som meddelats besöksförbud avlägsna sig från den gemensamma bostaden oberoende av bostadens hyres- eller ägande-förhållande. Besöksförbud avseende gemensam bostad kan meddelas i syfte att avväja brott eller hot mot liv, hälsa eller frihet, men inte för trakasserier.

BEHANDLING AV BESÖKSFÖRBUD I RÄTTEN

Besöksförbudet behandlas vid rättegång där man går igenom de faktorer som inverkar på ansökan samt hör närvarande parter och vittnen.

Grunden för meddelande om besöksförbud kan utgöras av omständigheter, brott som redan skett eller trakasserier och eventuell fortgående av dessa i framtiden. Förbudet förutsätter dock inte att ett brott har begåtts. Besöksförbud kan meddelas trots att personen som ska meddelas förbudet inte infinner sig i rätten.

Besöksförbudet träder i kraft omedelbart efter att det har meddelats. Brott mot besöksförbud kan dock inte straffas innan myndigheterna har kunnat informera detta till personen som meddelas besöksförbud. Personen som skyddas genom besöksförbudet får inte heller kontakta personen som meddelas besöksförbud. Parterna kan inte sinsemellan avtala om upphörande av besöksförbudet utan man måste be tingsrätten upphäva förbudet.

BROTT MOT BESÖKSFÖRBUD

Brott mot besöksförbudet ska meddelas till polisen. Om polisen omedelbart larmas på plats är det bra att berätta om besöksförbudet. Polisen kan vid behov avlägsna personen som meddelats besöksförbud från den skyddades närhet. Brott mot besöksförbud är ett brott och kan straffas med böter eller högst ett års fängelse.

IFYLLANDET AV ANSÖKAN OM BESÖKSFÖRBUD

Besöksförbudet ansöks från tingsrätten med ansökan som finns på webbsidan oikeus.fi. Det är viktigt att ansökan görs omsorgsfullt. Man kan be om hjälp av ett rättegångsbiträde eller Brottsofferjouren där man kan be om avgiftsfri hjälp med ansökan samt en stödperson med på rättegången.

Det är bra att åtminstone nämna följande saker i ansökan:

- Vad har hänt och vem är det som utgör ett hot eller som trakasserar?
- Beskrivning av hurudant hot eller hurudana trakasserier och beskrivning av innehållet i kontaktförsöken.
- Hur ofta och hur länge har trakasserier, förföljelsen eller våldet pågått?
- Har en brottsanmälan gjorts eller har man på annat sätt varit i kontakt med polisen?
- Har man uppsökt läkare?
- Har andra åtgärder vidtagits för att få slut på trakasserier eller hoten?
- Har någon sett situationerna som man hänvisar till i ansökan?
- Har minderåriga barn varit med i situationerna?
- Uppfattning om fortsatta trakasserier eller hot om brott i framtiden.
- Hur inverkar situationen på det normala livet – rädsla, allmänt välbefinnande och vardagen?
- Vid ansökan om utvidgat besöksförbud ska man berätta på vilka platser man känner sig otrygg.
- Ansöker man om skydd för sig själv eller också för minderåriga barn?

Bevis ska bifogas till ansökan, dessa kan utgöras av:

- brottsanmälningar
- läkarintyg eller kopior av sjukjournalen
- socialmyndigheternas och skyddshemmets anteckningar
- brev, e-post, sms eller övriga meddelanden
- registrerade samtal och uppringningar: antal, tidpunkter och innehåll
- situationer som vittnen, såsom grannar, vänner och arbetskollegor, har sett eller hört

BROTTSOFFERJOURN 116 006

Juridisk telefonrådgivning 0800 161 177
RIKUchat (riku.fi/chat)

  /rikosuhripaivystys @rikosuhrit riku.fi

RIKU
BROTTSOFFERJOURN
RIKOSUHRIPÄIVYSTYS

Verksamheten stöds av
justitieministeriet.

 OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

RIKU betjänar avgiftsfritt i hela landet – på nätet, via telefon i 7 regionkontor och 31 serviceställen.

Alla tjänster och kontaktuppgifter riku.fi/sv

